

Samenvatting

Naar aanleiding van de brief *Hoofdlijnenbrief cultuur 2022: Herstel, vernieuwing en groei* (Kamerstuk 32820, nr. 467) heeft het Rijk (in week 45) de specifieke uitkering toe aan de gemeente Maastricht (als G40 gemeente) van € 310.000,- toegekend voor 'Impuls Jongerencultuur' voor het jaar 2022. De uitkering is voor het stimuleren van activiteiten en vormen van eigentijdse cultuurbeoefening door jongeren (14 t/m 27 jaar) en dienen dit jaar te worden besteed en/of verplicht. Het is daarbij mogelijk dat de activiteiten (deels) later plaatsvinden.

De gemeente Maastricht besteedt de middelen aan reeds ingezette participatieprogramma's en meer permanente huisvesting van culturele jongereninitiatieven met het doel om Maastrichtse jongeren in hun volle breedte en diversiteit de gelegenheid te geven om cultuur (mee) te maken en zo bij te dragen aan hun weerbaarheid, algemeen welzijn en persoonlijke ontwikkeling.

Beslispunten

1. Specifieke uitkering 'Impuls Jongerencultuur' in het jaar 2022 besteden en/of verplichten met het doel Maastrichtse jongeren in hun volle breedte en diversiteit gelegenheid te geven om cultuur (mee) te maken en zo bij te dragen aan hun weerbaarheid, algemeen welzijn en persoonlijke ontwikkeling.
2. Instemmen met het bestedingsvoorstel 'Impuls Jongerencultuur' voor het jaar 2022

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 6 december 2022:

Conform.

1. Aanleiding

Naar aanleiding van de brief *Hoofdlijnenbrief cultuur 2022: Herstel, vernieuwing en groei* (Kamerstuk 32820, nr. 467) kent het Rijk de specifieke uitkering toe aan de gemeente Maastricht (als G40 gemeente) van € 310.000,- voor het jaar 2022 teneinde cultuurparticipatie onder jongeren te bevorderen.

2. Context

Cultuurvisie 'Cultuur maakt Maastricht - Maastricht maakt cultuur' (2019)

De ambitie van de stad op sociaal-cultureel gebied is dat iedereen cultuur kan (mee) maken. Om specifiek in te spelen op de doelgroep jongeren is er een impulsprogramma cultuurparticipatie (2020) ontwikkeld waarvan de uitvoering is ondergebracht bij Centre Ceramique (afdeling Cultuurmakers) en het vrijplaatsenbeleid (2021) waarbinnen groepen (jongere) inwoners van Maastricht – en als studentenstad meer internationaal en dynamisch georiënteerd– geactiveerd wordt door initiatieven die niet binnen de gevestigde structuren liggen, de zgn. vrijplaatsinitiatieven. De uitvoering hiervan is ondergebracht bij vastgoedpartijen.

Landelijk beleid: Herstel cultuursector met extra aandacht voor jongeren

Deze tijdelijke, extra impuls voor jongerencultuur, maakt onderdeel uit van een groter pakket aan maatregelen om het herstel van de cultuursector na de coronacrisis te bevorderen. Vanwege de kwetsbare positie van jongeren is er extra aandacht voor het bevorderen van cultuurparticipatie van deze groep.

De vereisten van het Rijk zijn als volgt:

- **Aansluiten bij beleidsdoelstelling:** Jongeren hebben in de coronaperiode veel moeten missen, ook op cultureel vlak. Dat terwijl cultuurdeelname positieve effecten heeft op ons welzijn. In het kader van herstel is er daarom in het bijzonder oog voor cultuurparticipatie door jongeren. Cultuurparticipatie verbindt jongeren met elkaar, draagt bij aan hun veerkracht en aan hun persoonlijke ontwikkeling.
- **Aansluiten bij de lokale uitgangssituatie en behoeften.** Gemeenten kunnen het budget benutten voor maatregelen die aansluiten bij hun lopende beleid en de bestaande infrastructuur voor jongeren.
- **Inspelen op de belevingswereld en wensen van lokale jongeren.** Dit kan door met hen in gesprek te blijven en open te staan voor initiatieven van jongeren zelf. Jongeren organiseren zich vaker informeel, in tijdelijke projecten en op tijdelijke plekken zoals festivals.
- **De primaire doelgroep** van deze maatregel zijn jongeren in de leeftijdscategorie 14 t/m 27 jaar.

- **Met de impuls wordt extra ondersteuning gegeven aan lokale plekken en initiatieven voor en door jongeren om zich creatief te ontwikkelen.** De middelen kunnen bijvoorbeeld besteed worden aan actieve cultuurparticipatie door jongeren, repetitieruimtes, broedplaatsen, creatieve hubs en andere plekken waar jongeren zich organiseren om nieuwe vormen van cultuur te maken.
- De middelen kunnen worden besteed **aan alle culturele disciplines.**
- De middelen kunnen **in beperkte mate besteed worden aan het betrekken van jongeren bij de nadere invulling van de impuls jongerencultuur.**
- De middelen dienen zo snel mogelijk te worden besteed aan activiteiten in 2022.
- De middelen dienen uiterlijk vóór 15 juli 2023 verantwoord te moeten zijn.
- De gemeente Maastricht dient medewerking te verlenen aan een evaluatieonderzoek door het Rijk naar de besteding van de middelen.

3. Gewenste situatie

Doel nota

Het doel van deze nota is het zo snel mogelijk besteden van de rijksmiddelen om jongeren in hun volle diversiteit de gelegenheid te bieden om cultuur (mee) te maken met inachtneming van de vereisten vanuit het Rijk en bestaand gemeentelijk beleid.

Aansluitend bij lopend beleid: versnellen en impact vergroten

Doel is dan ook om cultuurparticipatie onder jongeren te vergroten via de volgende reeds in gang gezette trajecten op basis van ons cultuurbeleid die we met de Rijksmiddelen verder kunnen versnellen en verbinden en waarvan we zo de impact kunnen vergroten.

Bestedingsvoorstel gemeente Maastricht:

- Projectenbudget voor specifieke projecten voor en door jongeren die onder begeleiding van afdeling Cultuurmakers van Centre Ceramique en onderdeel van het brede impulsprogramma cultuurparticipatie worden uitgevoerd 85k.
- Voorbeelden van jongerenprojecten die veelal dit jaar nog kunnen starten/ plaatsvinden: recent geproduceerde voorstelling 'Ik blijf bij je' van Toneelgroep Maastricht voor specifiek jongeren van diverse achtergronden (in de voorstelling Marokkaans) spelen en nadien een gesprek over thematiek voorstelling: rolconflict en prestatiedruk, **reeds opgezette ideeën van jongeren in samenwerking met Code043.** Daarnaast willen we kunstworkshops door stichting Fantastike in

samenwerking met @ease uitbreiden voor jongeren die kampen met mentale gezondheidsklachten en de leesbevordering onder jongeren vergroten, onder meer in recent geopende broedplaats Limestone in de binnenstad door alumni van de Van Eyck academie (Grote Gracht). Daarnaast denken we uitbreiding bestaande jongerenactiviteiten van professionele culturele instellingen zoals bijv. Opera Zuid.

- Uitbreiding twee combinatiefunctionarissen (“de bruggenbouwers in cultuur”) op vlak van cultuureducatie én jongerenparticipatie bij afdeling Cultuurmakers. De inzet is gericht op versterken van de verbinding tussen de leerlingen van de middelbare scholen en de organisaties van cultuur, zorg en welzijn. Daarbij is de insteek om te beginnen bij de jeugd van de “veerkrachtige wijken”, m.n. de leerlingen van het VMBO en MBO. **60k.**
- Programma en permanente huisvesting (urban) dansgezelschap en dansschool Oxygen 75k. Er is reeds ingezet op het onderzoeken van de haalbaarheid van de verhuizing Oxygen naar Nazareth (kasteel Schaloenstraat 8). De nieuwe locatie biedt mogelijkheden voor permanente huisvesting, uitbreiding en het bieden van sociaal-cultureel aanbod voor de wijk Nazareth waar jongeren doorgaans minder mogelijkheden hebben om cultuur (mee) te maken. Inzet van de middelen voor de procesbegeleiding van huisvesting, investeringskosten voor aanpassingen van het ateliergebouw (o.a. door geluidsproductie) en specifiek programma om toegankelijkheid te borgen voor jongeren uit de buurt.
- Programma en meer permanente huisvesting broedplaats Vrijhaven op locatie De Griend 100k. Er is reeds ingezet op ondersteuning van tijdelijk sociaal, cultureel en sportief aanbod voor jongeren in de Heeg onder de noemer ‘Vrijhaven’. Vrijhaven is een urban plek van en voor jongeren om samen te komen en hun eigen identiteit te ontdekken. Dat gebeurt via samenwerking met diverse partijen en volgens het principe “Each one teach one”.
- Er wordt nu gebruikt gemaakt van het vrijplaatsenbeleid waarbij er tijdelijk ruimte is in leegstaand gemeentelijk vastgoed. Deze besteding maakt het mogelijk om i.s.m. Servatius als eigenaar van De Griend en het Werkgebouw, als beoogde hoofdhuurder van De Griend, de Vrijhaven en aanverwante partners als Stadsnomade en impactondernemers te huisvesten op meer permanente plek vlakbij het stadscentrum en het skatepark. Deze uitbreiding en herkenbaarheid zorgt voor een groter bereik onder jongeren. Inzet van de middelen voor de procesbegeleiding van huisvesting, investeringskosten (o.a. box in box principe) en programma voor jongeren in de volle diversiteit.

Toelichting op bestedingsvoorwaarden

Bovenstaande voorstellen passen in de bestedingsvereisten van het Rijksmiddelen. Alle projecten zijn erop gericht om cultuurdeelname onder jongeren te vergroten en sluiten aan op lopend

initiatieven en bestaand beleid. De uitbreiding van het cultuurparticipatieprogramma voor jongeren én de projecten op het gebied van huisvesting voor het realiseren van lokale plekken (broedplaatsen) worden in de toelichting als mogelijk bestedingsdoel genoemd. Enige onduidelijkheid is er nog over de mogelijkheid om de combinatiefunctionarissen binnen deze regeling te financieren, daar niet expliciet is genoemd of gelden mogen worden besteed aan het coördineren en uitvoering geven aan cultuurparticipatie. Tegelijkertijd is via recent onderzoek aangetoond dat de inzet van combinatiefunctionarissen een effectieve werkwijze om participatiedoelen te verhogen voor sport, bewegen en cultuur. Reden waarom de Rijksoverheid ook van plan is om de cofinanciering vanuit het Rijk (nu 40%) te verlengen. Ook daarvan ontbreken op dit moment nog de voorwaarden. We zullen komende week nadere beleidskaders van het ministerie afwachten met het uitgeven van deze middelen. Op dit moment zijn in Maastricht 23 combifunctionarissen sport en 2 combifunctionarissen cultuur actief.

Opdrachtverlening

De besteding verloopt via opdrachtverlening en niet via subsidiebeschikking. Hiervoor is gekozen vanwege de krappe tijdspanne. Hierbij wordt het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Maastricht in acht genomen.

Tijdsplanning

6 dec	Collegebesluit: besteding SPUK 'impuls jongerencultuur'
6 dec t/m 13 dec	Offerte uitvraag
13 dec t/m 20 dec	Opstellen opdrachtbrieven
20 dec t/m 22 dec	Akkoord opdrachtbrieven en verzending

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De jongerenimpuls is nadrukkelijk bedoeld om het welzijn van jongeren te vergroten.

5. Effect op de openbare ruimte

Er is vooralsnog geen effect op de openbare ruimte voorzien.

6. Personeel en organisatie

De uitvoering wordt deels ondergebracht bij Centre Ceramique, afdeling Cultuurmakers.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

De gemeente dient het beschikte bedrag uiterlijk op 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar (ic 15 juli 2023) te verantwoorden, zoals geregeld in de Financiële-verhoudingswet, artikel 17a. Verantwoording dient te gebeuren via het systeem van single information, single audit (sisa), zoals bepaald in de ministeriële regeling informatieverstrekking sisa.

8. Financiën

Naar aanleiding van de brief *Hoofdlijnenbrief cultuur 2022: Herstel, vernieuwing en groei* (Kamerstuk 32820, nr. 467) kent het Rijk de specifieke uitkering (SPUK) toe aan de gemeente Maastricht (als G40 gemeente) van € 310.000,- voor 'Impuls Jongerencultuur' voor het jaar 2022. De uitkering is voor het stimuleren van activiteiten en vormen van eigentijdse cultuurbeoefening door jongeren (14 t/m 27 jaar) en dienen dit jaar te worden besteed en/of verplicht. Het is daarbij mogelijk dat de activiteiten (deels) later plaatsvinden.

De door het Rijk toegekende middelen zijn inmiddels ook gestort op de bankrekening van de gemeente Maastricht.

De gemeente dient het beschikte bedrag uiterlijk op 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar (ic 15 juli 2023) te verantwoorden, zoals geregeld in de Financiële-verhoudingswet, artikel 17a. Verantwoording dient te gebeuren via het systeem van single information, single audit (sisa), zoals bepaald in de ministeriële regeling informatieverstrekking sisa.

Indien het gezien de zeer krappe planning onverhoopt niet lukt om de beschikbare middelen in 2022 te besteden en/of verplichten dan is het ministerie van OCW gebonden aan de wettelijke en financieel-juridische kaders die voorschrijven dat de betreffende middelen in 2022 dienen te worden besteed en/of verplicht. In beginsel betekent dit dat in die situatie wordt overgegaan tot terugvordering van de middelen.

9. Aanbestedingen

De besteding verloopt via opdrachtverlening met inachtneming van ons gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid.

10. Participatie tot heden

Diverse partijen op het gebied van jongerencultuur zijn ingelicht over de SPUK Impuls Jongerencultuur en weten dat er bij collegebesluit een opdracht volgt.

11. Voorstel

1. Specifieke uitkering 'Impuls Jongerencultuur' in het jaar 2022 besteden en/of verplichten met het doel Maastrichtse jongeren in hun volle breedte en diversiteit gelegenheid te geven om cultuur (mee) te maken en zo bij te dragen aan hun weerbaarheid, algemeen welzijn en persoonlijke ontwikkeling.
2. Instemmen met het bestedingsvoorstel 'Impuls Jongerencultuur' voor het jaar 2022

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De gemeente dient het beschikte bedrag uiterlijk op 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar (ic 15 juli 2023) te verantwoorden, zoals geregeld in de Financiële-verhoudingswet, artikel 17a. Verantwoording dient te gebeuren via het systeem van single information, single audit (sis), zoals bepaald in de ministeriële regeling informatieverstrekking sis.

De gemeente Maastricht verleent medewerking aan een evaluatieonderzoek door het Rijk naar de besteding van de middelen.